

2. Чечель О.М. Основні стратегічні пріоритети інноваційної складової економічної політики держави / О.М. Чечель // Економіка та держава. – 2011. – № 1. – С. 118-120.

ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ДЛЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

*Гуцак О.М., к.т.н., доцент,
Галик І.С., к.т.н., професор,
Семак Б.Д., д.т.н., професор
Львівський торговельно-економічний університет*

Як і у багатьох економічно розвинутих країнах світу, підприємницька діяльність набуває поширення і популярності в останні роки також і в Україні. Про це свідчать: обсяги виробництва та широта асортименту, а також популярність на ринку різноманітної продукції вітчизняного підприємництва. Це в свою чергу вимагає подальшого вдосконалення системи підготовки фахівців для різних галузей вітчизняного підприємництва у вузах і коледжах, розроблення відповідних освітніх стандартів і необхідної навчально-методичної документації.

Вивчення та наукового обґрунтування вимагають наступні питання:

- скільки і яких фахівців та якого освітнього рівня нині потрібно для окремих галузей підприємства-виробничого, торговельного, фінансово-економічного та іншого;

- на основі яких базових спеціальностей слід готувати фахівців для названих галузей підприємництва;

- якими повинні бути підручники, навчальні посібники та інша навчально-методична документація для підготовки цих фахівців.

Як відомо, в даний час в нашій країні підготовка товарознавців, підприємців, організаторів торгівлі та біржової діяльності у вузах і коледжах легкої промисловості та торгівлі проводиться за одним і тим освітнім стандартом 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Саме названий стандарт покладено в основу побудови навчальних планів і навчальних робочих програм при підготовці названих фахівців. Наскільки виправданим виявиться використання названого освітнього стандарту для підготовки фахівців різного профілю покаже практика.

Разом з тим, на думку авторів, сучасний стан розвитку підприємництва в Україні, обсяги виробництва і широта асортименту різних за призначенням видів підприємницької продукції вимагають безвідкладного вдосконалення систем підготовки кваліфікованих фахівців для даної галузі. Конкретизуємо деякі завдання, які вимагають безвідкладного вирішення в цьому плані.

Першочергового вирішення у вітчизняному підприємстві, на наш погляд вимагають:

- створення нового окремого освітнього вітчизняного стандарту «Підприємництво», в якому необхідно формулювати і обґрунтувати перелік основних фахових компетентностей для фахівців виробничого, торговельного та фінансового підприємництва;

- забезпечити ув'язку фахових компетентностей підприємців з тими видами дисциплін, які є базовими для підготовки підприємців різного профілю (фізика, хімія, біологія, товарознавство, фінанси, економіка, маркетинг та інші),

- забезпечити тісну ув'язку ключових фахових компетентностей підприємців із знанням основ технологій виробництва та реалізації відповідних груп товарів;

- обґрунтування групування в освітньому стандарті професійних компетентностей підприємців виробничого, торговельного та фінансового профілю в розрізі окремих освітніх рівнів (бакалавр, магістр).

Як видно, найбільшого поширення і популярності в нашій країні набуло виробниче та торгівельне підприємництво [1, 2]. Вони тісно пов'язані між собою і подавляюча більшість підприємницької продукції даного типу мають спільну товарознавчу основу, знання яких тісно пов'язані із різноманітними товарознавчими компетентностями фахівців сфери торгівлі та легкої промисловості [3].

Представляється доцільним фахові компетенції підприємців різних категорій конкретизувати та згрупувати за такими ознаками:

- за напрямком підприємницької діяльності: фахівців виробничої, торговельної і фінансової діяльності;

- за асортиментом продукції підприємницької діяльності: непродовольчі товари, харчові продукти, товари виробничого призначення, товари медичного призначення.

У відповідних підручниках і навчальних посібниках названі види компетентностей слід згрупувати і дати характеристику ключових із них для підприємців різних категорій.

При цьому для підприємців, які займаються, наприклад, виробничими чи торговельними видами підприємництва, перелік їх фахових компетентностей повинен стосуватися тільки конкретних видів підприємницької діяльності. Але вони обов'язково повинні стосуватись: переліку компетентностей, пов'язаних із конкретною технологією виробництва даного виду товару; оцінки можливостей продажу даного товару; властивостей її асортименту та характеристикою якості; розрахунку потреби на перспективу та можливого прибутку.

Таким чином необхідність створення серії взаємопов'язаних, але окремих вітчизняних освітніх стандартів, які б задовольняли сучасні потреби у підготовці різних галузей підприємництва, потреби у товарознавцях і організаторах торгівлі для сфери торгівлі та легкої промисловості України замість існуючого нині освітнього стандарту 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» обумовлена низкою причин, а саме:

- потребою суттєвого вдосконалення системи підготовки фахівців підприємницького та товарознавчого профілю;

- недосконалістю освітнього стандарту 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», в якому практично відсутній перелік необхідних фахових компетентностей для підприємців різних галузей підприємництва;

- недоцільністю поєднання у освітньому стандарті 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» вимог до системи підготовки фахівців різного профілю підприємців, товарознавців, організаторів торгівлі, біржової діяльності.

Цілком зрозуміло, що основну роль у впровадженні цього завдання повинна відіграти вузівська наука сфери торгівлі та легкої промисловості.

Література:

1. Виноградська А.М. Комерційне підприємництво: сучасний стан, стратегії розвитку: монографія / А.М. Виноградська. – К.: ЦНЛ, 2004. – 847 с.

2. Савицька Н.Л. Торговельне підприємництво: навчально-методичний посібник / Н.Л. Савицька, І.Ю. Мелушова, А.В. Красноусов, К.С. Олініченко. – Х.: Видавництво Іванченка І.С., 2017. – 214 с.

3. Галик І.С. Компетентнісний підхід – основа професійної підготовки товарознавців у вищих навчальних закладах / І.С. Галик, Б.Д. Семак // Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Технічні науки. – Випуск 18, 2017. – С. 16-21.

ОСНОВНІ НАПРЯМИ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДТРИМКИ РОЗВИТКУ РЕГІОНАЛЬНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ

Данилейчук Р.Б., к.е.н., доцент

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

Одним із основних орієнтирів стратегії державної політики підтримки розвитку регіональної інфраструктури малого бізнесу має стати створення привабливих економіко-правових умов для залучення інвестицій, спрямованих на реалізацію проектів з розбудови та модернізації вказаної інфраструктури. Стимулювання залучення інвестицій, які спрямовуються у розвиток інфраструктури, сприятиме підвищенню конкурентоспроможності національної економіки за рахунок вдосконалення регіональних структур. Підтримка має надаватися обмеженій кількості проектів, які здатні створити значні мультиплікативні ефекти. Необхідно створити адаптовані до світового досвіду загальнонаціональної програми підтримки інвестування регіональної інфраструктури малого підприємництва, але з урахуванням наявних обмежень та потреб територіальних економічних систем [1].

Підтримка розвитку інфраструктури малого підприємництва на різних рівнях (в тому числі на рівні регіону) має здійснюватися на основі принципу системності, з використанням економічних (в основному фіскальних) і організаційно-адміністративних важелів.